

Motion till riksdagen 2020/21:3773

av **Jessica Rosencrantz m.fl. (M)**

med anledning av prop. 2020/21:43 En anpassning av bestämmelser om kontroll i livsmedelskedjan till EU:s nya kontrollförordning

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska vidta åtgärder för att säkerställa att den offentliga kontrollen håller en hög och likvärdig nivå i hela landet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inköp under dold identitet av kontrollmyndigheter för att kontrollera regelefterlevnaden endast ska användas i undantagsfall och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Kontrollförordningen reglerar hur medlemsländerna ska organisera, finansiera och genomföra den offentliga kontrollen inom bl.a. områdena foder, livsmedel, djurskydd, djurhälsa, ekologisk produktion, GMO och växtskyddsmedel.

Den nya kontrollförordningen ersätter den tidigare kontrollförordningen från 2004. Moderaterna är positiva till förordningens syfte att fastställa gemensamma ramar inom EU för organisationen av offentlig kontroll i alla led i livsmedelskedjan.

Moderaterna välkomnar förslaget om att det inte längre ska tas ut en årlig avgift för den ordinarie livsmedelskontrollen, utan att avgiften i stället debiteras den enskilde efter utförd kontroll. Det ökar legitimiteten för avgifterna och tydliggör sambandet mellan avgift och utförd kontroll. Livsmedelsverkets arbete med en ny riskklassningsmodell för kontrollavgiften är en möjlighet att effektivisera kontrollerna.

En förutsättning för att den offentliga kontrollen ska fungera väl är att den uppfattas som förutsebar och likvärdig i hela landet. Livsmedelsverket har dock uppmärksammat att det finns brister i likvärdigheten i den offentliga kontrollen. Detta minskar effektiv-

teten och legitimiteten för den offentliga kontrollen. Moderaterna vill därför att regeringen ska vidta åtgärder för att säkerställa att kontrollanterna har den kompetens som krävs och att den offentliga kontrollen håller en hög och likvärdig nivå i hela landet.

Med stöd av bestämmelser i kontrollförordningen föreslår regeringen i propositionen att det bör införas en bestämmelse som ger kontrollmyndigheterna rätt att göra inköp av livsmedel, jordbruksprodukter, foder och animaliska biprodukter under dold identitet i syfte att kontrollera att de uppfyller gällande krav. Regeringen anger att en förutsättning för inköp under dold identitet bör vara att köpet är nödvändigt för kontrollen av att produkten uppfyller gällande krav.

Kontrollköp förekommer i dag beträffande vissa varor eller tjänster, bl.a. får kommuner genomföra kontrollköp under dold identitet enligt alkohollagen och tobakslagen.

Med stöd i den nya kontrollförordningen har regeringen tidigare föreslagit att det ska införas en ny bestämmelse i miljöbalken som ger tillsynsmyndigheten möjlighet att köpa kemiska produkter, biotekniska organismer och varor under dold identitet. Förslaget presenterades i proposition 2019/20:137 Förbättrad tillsyn på miljöområdet.

Bestämmelserna trädde i kraft den 1 augusti 2020.

Redan i Moderaternas följdmotion 2019/20:3570 med anledning av den ovannämnda propositionen påtalade vi att myndighetsutövningen i Sverige ska bedrivas i öppna och för medborgarna iakttagbara former. Vi underströk att köp under dold identitet bara ska få användas i undantagsfall, när andra alternativ är uttömda, av tillsynsmyndigheten för att kontrollera regelefterlevnaden. I regel ska kontrollmyndigheterna använda sig av de möjligheter som redan står till deras förfogande i tillsynsarbetet, inklusive beställningar och inköp av produkter och varor i myndighetens namn.

Dessa utgångspunkter anser Moderaterna bör ligga till grund också för inköp under dold identitet inom de områden som omfattas av den här propositionen. För att myndighetsutövningen ska bedrivas i öppna och för medborgarna iakttagbara former ska kontrollmyndigheterna således i första hand använda sig av de andra möjligheter som redan står till deras förfogande i den offentliga kontrollen.

Jessica Rosencrantz (M)

John Widegren (M)

Betty Malmberg (M)

Marléne Lund Kopparklint (M)